

Ola bygger nytt fjøs for 52 ammekyr:

Investerer 4,2 millioner

TYNSET: - Hvis jeg ikke får solgt produktene mine er det kroken på døra.

JON IVER GRUE
jon.iver.grue@ostlendingen.no

Ola Barstad satser på en framtid i landbruket med å bygge nytt fjøs for 52 ammekyr på Tynset, men har oddsene mot seg hvis regjeringen følger anbefalingene i rapporten Klimakur 2030.

Klimakur 2030

Senterpartiet mener at effekten av regjeringens bestilte rapport kan bli store. I høst skal regjeringen legge fram en egen stortingsmelding om klimapolitikk. Den vil blant annet være basert på rapporten Klimakur.

Ifølge beregninger fra selskapet Agri Analyse, vil konsekvensene av rådene i Klimakur bli at antallet ammekufjøs i Hedmark blir redusert fra 425 til 221. Det er 204 færre ammekufjøs.

På samme tid vil antallet fjøs i saue- og næring bli redusert fra 664 til 409, noe som betyr at 255 sauefjøs blir stående tomme.

Hvis en bryter tallene ned til Tynset kommune vil nesten halvparten av 45 ammekufjøs og 63 sauefjøs bli borte.

Tallene baserer seg på en undersøkelse som Agri Analyse har gjort på oppdrag fra Senterpartiet og Bondelaget av den klimameldingen som regjeringen har lagt fram.

Fra rødt kjøtt til planter og fisk

Ett av forslagene i Klimakur er at nordmenn må legge om kostholdet fra rødt kjøtt til mer planter og fisk.

- I dokumentet står det blant annet rett ut hva som blir konsekvensene av dette: «Kostholdstiltaket vil, dersom det gjennomføres som beskrevet her, føre til reduksjon i norsk husdyrproduksjon, og dermed redusert sysselsetting», viser fylkesleder Per Martin Sandtrøen i Hedmark Senterparti til.

I rapporten foreslås det å kutte massivt i antall husdyr her i landet.

- Hedmark har vært Norges største jordbruksfylke og en redusert kjøttproduksjon i Norge vil få store konsekvenser for Østerdalen. I Nord-Østerdal er det om lag 1.000 arbeidsplasser i jordbruket og næringsmiddelindustrien, og det er veldig få næringer som gir så store ringvirkninger som landbruket. I tillegg til at produsentmiljøene blir borte og driftsbygninger vil bli stående tomme, vil også etterspørselen etter landbruksrådgivere, snekkere, elektrikere, rørleggere, regnskapsførere, foredlingsbedrifter og annet næringsliv bli vesentlig, sier Sandtrøen.

Dramatisk for ammeku og sau

Ifølge prosjektleder Bjørn Ingar Holmen i Agri Analyse er datagrunnlaget i undersøkelsen basert på det som står i Klimakur 2030 og underlagsmaterialet som forskningsinstituttet NIBIO har brukt for å gjøre beregningene.

- Med referansebaner, det vil si den naturlige mengden dyr som vil være til stede med forventet normalutvikling går det an å beregne seg fram til hvor mange sauer, ammekyr og melkekyr det vil være i 2030. Den mest dramatiske effekten er for ammeku og sau fordi det vil forventes en økning i ammeku og ned-

VIKTIG MED MATPRODUKSJON: Ola Barstad og fylkesleder Per Martin Sandtrøen i Hedmark Senterparti.

BEGGE FOTO: JON IVER GRUE

SATSER TROSS KLIMAKUR: Ola Barstad på Tynset (til venstre) investerer 4,2 millioner kroner i nytt fjøs med plass til 52 ammekyr. Fylkesleder Per Martin Sandtrøen i Hedmark Senterparti slår fast at Nord-Østerdal trenger jord og matproduksjon.

gang i sau, sier han.

Ifølge undersøkelsen vil 9.000 driftsbygninger bli stående tomme på landsbasis med en nedgang på 80 prosent i ammeku med de tiltakene som er foreslått i Klimakur.

- Men det vil ikke bli satt i verk umiddelbart fordi det ikke er virkemidler til det. Derfor har vi nedskalert beregningen for ikke å overestimere, men det er likevel høyt. Stortingsmeldingen skal behandles i høst og det virker ikke som det er politisk flertall for å gå for Klimakur sin modell. Men at det i det hele tatt

er realistisk og relevant å gjøre så store inngrep er et tegn i samfunnet en må forholde seg til. Det er «business as usual»-alternativet, konkluderer Holmen med.

Nytt fjøs til 4, 2 mill. kroner

Ola Barstad overtok gården i 2002, to år etter at faren solgte melkekvoten.

- Det var en del av avtalen. På slutten av 1990-tallet og begynnelsen av 2000-tallet var det en skikkelig pessimisme i landbruket. Ingen ville bygge nytt fjøs, sier bonden som selv investe-

rer 4,2 millioner kroner i ny driftsbygning. Den skal stå ferdig til jul.

- Jeg har fått 1,5 millioner i tilskudd fra Innovasjon Norge og skrev i søknaden allerede da koronaen kom i mars at det kan gå ad undas på grunn av Klimakur. For meg har det blitt sånn at jeg enten må bygge nytt fjøs eller å la være å drive med dette. Det jeg har satt i gang har kommet så langt at jeg bekymrer meg ikke for at regjeringen vil vi skal spise mindre rødt kjøtt og mer planter og fisk, sier Barstad.

Han legger til Tynset har veldig bra med utmarksressurser og er blant de største kommunene på ammeku på landsbasis.

- Nå har jeg 40 ammekyr som går på utmark på sommeren og følet vel egentlig ikke at jeg blir framstilt som veldig miljøvennlig, humrer han.

Kjøttkaker er bra for Norge

Per Martin Sandtrøen synes det er helt håpløst at landbruket framstilles som en miljøverstering.

- Hvis en skal kutte i klimautslippene må en heller redusere skikkelig på antall weekendturer til New-York, selv om det ikke har vært noe problem under korona-aksen. Vi har spist mat så lenge mennesket har levd. Å gjøre det til et problem at folk koser seg med kjøttkaker er fullstendig virkelighetsfernt. Det er også naivt å tro at Norge kan importere den maten vi i enhver situasjon ønsker. Derfor må vi ta vare på den matproduksjonen og jorda vi har. Kjøttkaker er tradisjonelt norsk kosthold som vi på ingen måte skal skamme oss over, men tvert imot være stolte av. Jeg kommer i hvert fall til å spise så mye kjøttkaker jeg bare vil, slår Sandtrøen fast.